

[Landbrugsministeren.]

ønsker det. Jeg mener, de har fuldkommen frihed til at fremsætte de betragtninger, som de selv ønsker, og så må man jo tage stilling til besvarelsenerne og eventuelt stille forslag om ændringer med hensyn til udvalgenes beføjelser, hvis man ikke mener, det er rigtigt. Nu er det jo imidlertid et overstået stadium, såvidt jeg kan se, for der er jo ingen udsigt til, at disse udvalg fortsætter i mere end en måned.

Det ærede medlem mente, det var urigtigt, at hele puljen nu blev overladt til organisationerne, han mente, det burde være således, at indenfor mejeribruget hvert mejeri fik ret til sin part. Jeg vil dertil gerne sige for det første, at hvis man anerkender, at sådan skal pengene fordeles indenfor mejeribruget, må man naturligvis stille sig på samme linie, hvis der fremsættes ønsker fra andre udvalg. For det andet vil jeg sige, at derved opnår man ikke den fulde retfærdighed; alle de mennesker, der ikke sælger til mejerierne, men som sælger direkte til forbrugerne o. s. v., ville jo ingen fordel få, hvis man gik den vej, tværtimod. Efter forslaget vil de mange penge, der går ind i de nye organisationer, nu blive anvendt til at opretholde noteringen i den kommende tid, hvis der kommer en nedgang, hvad man jo må regne med. Når der for tiden er så mange penge i puljen, er det naturligvis, fordi man i sommer fra alle sider regnede med, at priserne ville gå ned, hvad de sikkert også ville have gjort, hvis ikke den engelske devaluering var kommet. Og hvis priserne gik nedad, ville det være uhyre uheldigt for de enkelte landbrugere at tage en nedgang i noteringen på et tidspunkt, da produktionsudgifterne er stigende. Derfor anerkender jeg fuldtud bestræbelserne for at sætte noteringen ned i sommer for derved at kunne opretholde den samme notering for vinteren. Hvis man kan opretholde noteringen, kommer det nemlig alle producenter tilgode; det kommer måske ikke de handlende tilgode, men i hvert fald alle producenterne, fordi de får hele deres betaling efter noteringen, enten de leverer til det ene eller det andet mejeri, eller de leverer direkte til konsumenterne. Derfor tror jeg, det vil være ganske umuligt at finde en bedre, til formålet mere svarende form, en form, der i højere grad kommer hele landbruget tilgode, end den, der her er tale om. Jeg har selvfølgelig ikke det fjerneste imod, at det ærede medlem bruger den måneds tid, der er tilbage, til at overveje, om der er muligheder for en anden

ordning, ikke det mindste, men jeg tror ikke på, at en sådan kan findes.

Det ærede medlem hr. Tholstrup, der jo altid vil opkaste sig til frihedens vogter mere end nogen anden, udtalte, at den nye ordning vil blive et privat varedirektorat. Ja, men vil det ærede medlem virkelig forbyde landmændene at udnytte andels-tanken på dette område? Er det meningen, eller hvad skal vi gøre her i rigsdagen for at forhindre det, hvis ikke det skal være ved tvangslovgivning, der forbyder landmændene at samle sig i store organisationer, som behersker hele deres eksportsalg? Ja, jeg forstår ikke, hvordan det skulle forbindes med frihed, og det tror jeg heller ikke, nogen anden har mulighed for at få fat på.

Endvidere udtalte det ærede medlem, at puljen forlængst burde være udbetalt. Ja, det er det ærede medlems opfattelse, men det ærede medlem kan være overbevist om, at det er til langt, langt større fordel for danske landbrugere, at disse penge kommer til anvendelse, når engang priserne går ned, fremfor på nuværende tidspunkt, med den nuværende store høst, med de nuværende gode forrentningsforhold for landbruget, hvorved man vil presse priserne og økonomien for landbruget op til det yderste og derved i virkeligheden kun opnå at sætte ejendomspriserne op. I så fald ville man den dag, prisfaldet kom, intet have at imødegå et sådant prisfald med, som da ville ramme mange, mange landmænd.

Jeg tror, at den politik, man her er inde på, at forsikre sig imod prisfald i fremtiden, ingenlunde er dårlig, tværtimod, og jeg vil gerne — uden iøvrigt at komme ind i en længere debat med det ærede medlem om langtidsaftaler — udtale, at for mig står det sådan, at langtidsaftalernes gennemførelse i højeste grad er et forsøg fra landbrugsrets side på at forsikre sig imod fremtidigt prisfald, som kan slå store dele af det danske landbrug i stykker. Det så vi i 1932, da eksportpriserne faldt med næsten 50 pct.; vi så, hvad det betød, og hvilken ulykke det ville have ført med sig, hvis man ikke havde haft hånd i hanke med forholdene igennem en lovgivning, der ganske vist ikke var efter det ærede medlems hovede, men som fik det resultat, at i løbet af 3 år gik forrentningsprocenten fra \div 0,5 op til 4 pct. Og jeg vil tilføje, for at man kan forstå, at det ikke var uden betydning for det samlede danske samfund, at samtidig dermed gik arbejdsløsheden, der da, under landbrugskrisen, var på det højeste, 100 000